

Naslov originala

Bosanskohercegovačko pristanište Klek-Neum
u osmanskim dokumentima
1859-1876

*Osmanlı Belgelerinde
Bosna-Hersek'in Klek Limanı
1859-1876*

Autor

dr sc. Emir Demir

Izdavač

Fondacija za podršku naučnoistraživačkom radu i obrazovanju
"Spektrum" Sarajevo

Recenzenti

mr sc. Alen Zečević
mr sc. Kemal Nurkić
mr sc. Nesip Pepić

Dizajn i tehnička obrada

Fadil Pleho

Dizajn naslovne

Fadil Pleho

Štampa

Dobra knjiga d.o.o. Sarajevo

Tiraž

300

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

.....
.....
.....

Emir Demir

**BOSANSKOHERCEGOVAČKO
PRISTANIŠTE**

KLEK-NEUM

**U OSMANSKIM DOKUMENTIMA
1859-1876**

Sarajevo, 2023. godine

SADRŽAJ

Iz recenzije mr sc. Alena Zečevića	7
Iz recenzije mr sc. Kemala Nurkića	13
Iz recenzije mr. sc. Nesipa Pepića	17
Predgovor	21
Klek-Neum od raspada Jugoslavije do danas	28
Ukratko o metodologiji i sadržaju ovog rada	33
DOKUMENT I	
Zahtjev za popravku objekta karantina na pristaništu Klek	39
DOKUMENT II	
Produženje sporazuma sa Austrijom o nesmetanom korištenju pristaništa Klek	43
DOKUMENT III	
Sprječavanje ubiranja neosnovanih austrijskih nameta	47
DOKUMENT IV	
Sprječavanje osmanskog broda da uplovi u pristanište Klek	51
DOKUMENT V	
Istek i obnavljanje sporazuma, poziv (osmanskim) konzulu u Raguzi	55
DOKUMENT VI	
Žalba stanovnika sela Gradac i Moševići na moguće nove namete	59
DOKUMENT VII	
Traženje dozvole za ulazak parobroda Kars u pristanište Klek	65
DOKUMENT VIII	
Neprimjereno postupanje austrijskih službenika prilikom povrata imovine/zemljišnih posjeda	67

DOKUMENT IX	
Usklađivanje broja službenika na pristaništu Klek sa budžetskim mogućnostima	71
DOKUMENT X	
Stav Austrije o izgradnji puta Klek-Mostar	75
DOKUMENT XI	
Podrška sultana izgradnji puta ka pristaništu Klek	79
DOKUMENT XII	
Završetak puta ka pristaništu Klek, nagrađivanje zaslužnih odlikovanjima i promicanjem u više činove ..	83
DOKUMENT XIII	
Prispijeće trgovačkih brodova na pristanište Klek	89
DOKUMENT XIV	
Problemi prilikom transporta robe, tumačenje sporazuma sa Austrijom, urgencija za dovršetak objekata na pristaništu Klek, gradnja puta	93
DOKUMENT XV	
Istraga o zloupotrebama prilikom transporta vojne opreme	99
DOKUMENT XVI	
Saglasnost Austrije za izgradnju objekata na pristaništu Klek	103
DOKUMENT XVII	
O mogućem kršenju 'statusa quo'	107
DOKUMENT XVIII	
Sprječavanje osmanskog broda da uplovi u pristanište Klek	109
DOKUMENT XIX	
Dostavljanje obavijesti Austriji o dolasku osmanskog broda 'İsmail'	113

DOKUMENT XX	
Incident pri ulasku osmanskog broda u pristanište Klek	117
DOKUMENT XXI	
Dovršetak objekata karantina, skladišta i džamije	123
DOKUMENT XXII	
Pokušaj prevođenja državljana Osmanske imperije u austrijsko podaništvo	135
DOKUMENT XXIII	
Prispijeće broda Asir sa vojnom opremom	139
DOKUMENT XXIV	
Razmjena informacija o situaciji u Hercegovini i mogućim refleksijama na vojne formacije u Stocu i Kleku	141
DOKUMENT XXV	
Dolazak Ahmet Muhtar-paše preko pristaništa Klek	145
DOKUMENT XXVI	
Sprječavanje osmanskog broda i nesporazum oko saglasnosti za uplovljavanje u pristanište Klek	149
DOKUMENT XXVII	
Povratak izbjeglica nakon nemira u Hercegovini	153
DOKUMENT XXVIII	
Urgencija za dovršetak gradnje karantina	157
DOKUMENT XXIX	
Potencijalne sabotaze Crnogoraca u saradnji s Rusima	161
DOKUMENT XXX	
Sudski proces protiv osoba koje su pokrale osmanskog oficira Mustafa-agu	163
DOKUMENT XXXI	
Zatvaranje pristaništa u cijeloj Dalmaciji i na Kleku	165

DOKUMENT XXXII

Ratne okolnosti, devastiranje karantina i objekata 167

DOKUMENT XXXIII

Zemljoposjednici na Kleku u osmanskome
katastarskom registru 175

Rezime 181

Summary 185

خلاصة الدراسة 189

Özet 193

O autoru 197